

Installation av fettavskiljare

Här har vi samlat råd och tips för dig som tänker installera fettavskiljare i din verksamhet.

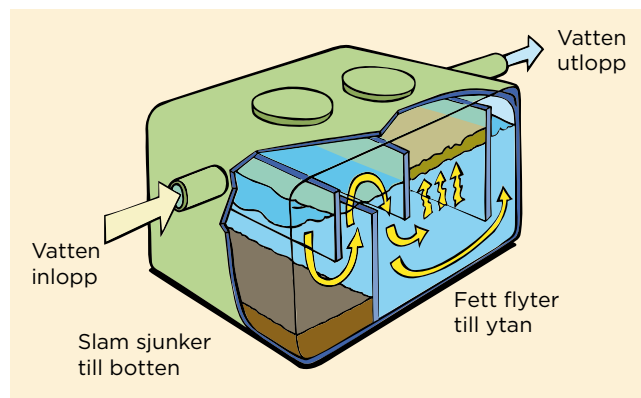
Varför fettavskiljare?

När fetthaltigt avloppsvatten kyls ner i avloppsledningarna stelnar fett och fastnar på rörväggar och i krökar och kan orsaka stopp. Resultatet av detta kan bli källaröversvämningar eller utsläpp av orenat avloppsvatten som kan kosta fastighetsägare och den som orsakat stoppet mycket pengar.

Det bildas också illaluktande och giftigt svavelväte av fett i ledningar och pumpstationer. Svavelvätet omvandlas dessutom till svavelsyra som fräter sönder både betong- och metalledningar. Har du en verksamhet där avloppsvatten innehåller fett måste du därför avskilja fettet innan det rinner ut i avloppsledningsnätet.

Det bästa sätt vi känner till idag för att avskilja fett från avloppsvatten är att installera en fettavskiljare. För att få hjälp med alla steg, från dimensionering till installation av fettavskiljaren, bör du vända dig till en auktoriserad VVS-installatör.

Auktoriserade installatörer följer Svensk Standard SS-EN-1825 vid arbetet och väljer en avskiljare som är godkänd och har rätt storlek.

Schematisk beskrivning av en fettavskiljare.

Vem ska ha fettavskiljare?

Alla verksamheter som riskerar att släppa ut mer fett än vad normalt hushållsavloppsvatten innehåller måste avskilja fettet från avloppsvattnet. Exempel på sådana verksamheter är:

- Kök för servering av måltider, t.ex. vårdshus, hotell, vägkrogar, restaurang, mottagningskök och gatukök, liksom sallads- och sushibarer och kaféer.
- Anläggningar för grillning, ugnstekning och stekning.
- Storkök
- Charkuteriaffärer
- Bagerier
- Lokaler för livsmedelstillverkning eller hantering av livsmedel.
- Affärer med butiksgrillning eller manuell delikatessdisk.

Bra att veta innan du installerar fettavskiljare

Anmälningspliktig åtgärd

När du ska installera en fettavskiljare måste du anmäla detta till Kretslopp och vatten eftersom fettavskiljare räknas som en fast installation.

Tömning

Kretslopp och vatten ansvarar för tömning av fettavskiljare från verksamheter som genererar hushållsavfall, till exempel restauranger och storkök. Tömning av fettavskiljare beställs hos Kretslopp och vattens kundservice. Själva tömningen görs sedan av Kretslopp och vattens entreprenör. Övriga verksamheter (livsmedelsindustrier) ansvarar själva för tömningen av sina fettavskiljare, och kan anlita valfri entreprenör för tömning.

Fettavskiljare ska tömmas vid behov för att fungera bra. De fettavskiljare där Kretslopp och vatten ansvarar för tömningen ska dock tömmas minst sex gånger per år. Om tömningen sker för sällan förlorar fettavskiljaren sin funktion och ledningarna riskerar att sättas igen.

Enligt Föreskrifter för avfallshantering i Göteborg kan kommunen bestämma att anläggningen töms oftare. Observera att det är ditt ansvar som innehavare eller brukare av fettavskiljaren att återfylla den med vatten efter varje tömning.

Installation av fettavskiljare ska göras enligt arbetsmiljöverkets krav på bland annat arbetsmiljö vid tömning, och det är du som beställare som ska se till att dessa krav är uppfyllda. När fettavskiljaren är installerad ska du kontakta Kretslopp och vatten som kontrollerar att installationen uppfyller kraven och då ska du starta ett abonnemang för tömning.

Väg, trafik och bärighet

Det måste finnas en lämplig uppställningsplats för slambilen som tömmer avskiljaren. Platsen ska vara tillgänglig för slamsugningsfordon med axeltryck på 100 kN (10 ton) och det måste vara tillräckligt arbetsutrymme runt fordonet. Lastningsplatsen bör också ligga så att sugslangen inte behöver dras över trottoar eller liknande där människor kan skadas om slangen rör sig. Om det krävs tillstånd för att stanna på uppställningsplatsen så är det ditt ansvar att söka och betala dessa.

Riktlinjer för utformning och placering av fettavskiljare

När en fettavskiljare installeras är det viktigt att tänka på att den ska kunna tömmas på ett bra och enkelt sätt. Kontakta gärna Kretslopp och vatten tidigt i projekteringen för att få tips på hur fettavskiljaren kan installeras för att underlätta tömningen. Fettavskiljaren kan placeras utomhus eller inomhus.

Placering utomhus

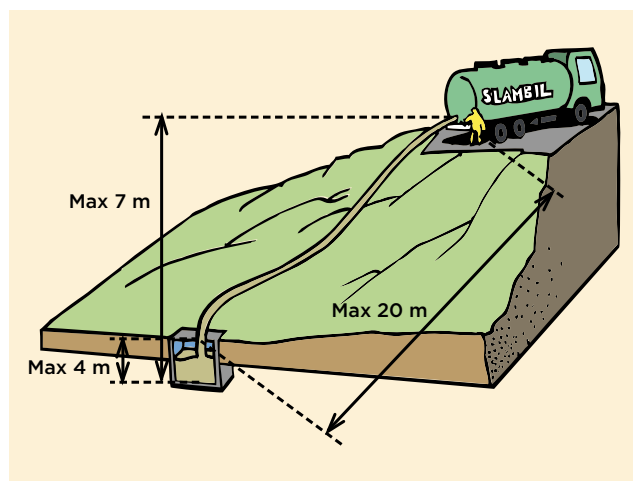
I fettavskiljare bildas svavelväte som är giftigt, och som dessutom gör att betong vittrar och metaller korroderar. Detta medför att detaljer som till exempel lock riskerar att bli sköra och gå sönder när avskiljaren använts några år. Tänk på att välja material som är lätta och hållbara.

Fettavskiljaren grävs ner på överenskommen plats, inte djupare än 4 meter från markytan till avskiljarens botten, så att arbetsmiljön blir bra när den töms. Tänk på att maximal sughöjd är ca 7 meter när du bestämmer uppställningsplats för slamsugningsfordonet.

Marken behöver hårdgöras ca 1 meter runt om brunnen för att underlätta tömningen, bland annat eftersom utrustning för att öppna lock kräver fast och hårt underlag. När konstruktioner med två lock används ska båda locken vara lättöppnade. Vissa lock behöver öppnas med verktyg – kontrollera att verktygen finns hos entreprenören.

Avskiljaren ska placeras så att sugslangen från slambilen kan dras rakt fram (max 1 m i sidled) och utan att böjas runt hörn. Om avskiljaren placeras längre än 20 meter

från slambilens uppställningsplats måste du själv dra fram egen sugledning eller slang. Portar och dylikt i slangvägen ska vara uppställbara.

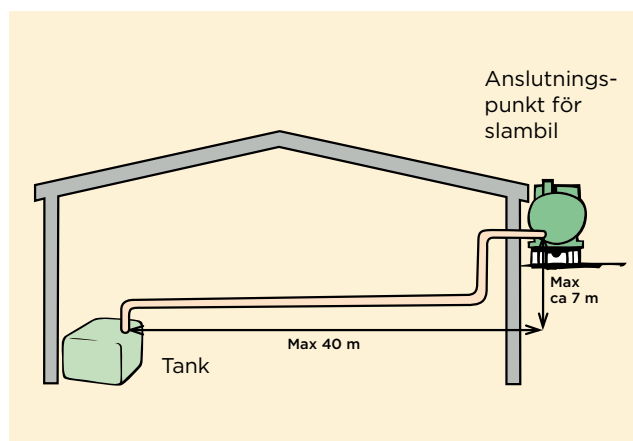

Placering utomhus.

Placering inomhus

För att undvika påverkan på livsmedel ska fettavskiljaren placeras i separat utrymme, avskilt från hanteringen och förvaringen av livsmedlen. Tömning får inte göras genom utrymmen där livsmedel bereds eller förvaras och tömningspersonalen får inte heller gå genom sådana utrymmen. Kontakta miljöförvaltningen om du har frågor om detta.

Fettavskiljaren ska placeras i ett ventilerat rum som har en temperatur på ungefär 20°C. Rummet ska vara utrustat med vattenslang med diametern 22 mm och bör ha golvbrunn. Eftersom vattnet ska användas för att spola sönder fettkakan vid tömning ska vattenslangen vara kopplad på varmvatten, vara lättillgänglig och ha avstängningsventil med slangfattning (till exempel Lundgrens art nr 380-0). Dimensionen 22 mm gäller också för hela vattenledningen som vattenslangen fästs vid, och är viktig för att ge rätt tryck vid spolningen.

Placering inomhus.

Ventilation för att få bort giftigt svavelväte

I fettavskiljare bildas giftigt svavelväte. Gränsvärdet för exponering är 10 ppm under 8 timmar. För att minska riskerna för exponering av svavelväte och minimera dålig lukt i lokalerna, rekommenderas starkt att forcerad ventilation installeras i rummet där fettavskiljaren placeras.

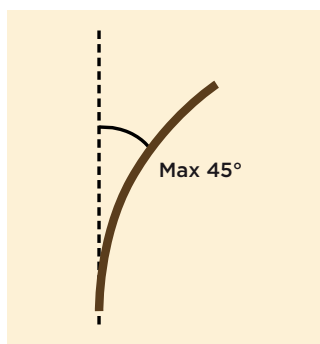
Om slambilen måste stå inomhus vid tömning, till exempel i ett p-hus eller på en lastgata, behövs forcerad ventilation för att vädra ut avgaser från fordonet.

Kopplingar, krökar, luckor och belysning

Varje krök på ledningen mellan fettavskiljaren och anslutningspunkten för slambilen gör att suglängden minskar eftersom krökar innebär motstånd för slambilens vakuumpump. På grund av detta är det inte lämpligt att ha en fast ledning längre än 40 meter. Den maximala sughöjden är ca 7 meter. Ledningen behöver spännas fast så att den inte går isär vid sugning.

Anslutningspunkten ska sitta på utsidan, i husfasaden, så nära slambilens uppställningsplats som möjligt.

Kopplingen i ledningens anslutningsdel till slambilen ska vara Ahlsell snabbkoppling (honkoppling modell 42/80, till exempel Lundgrens art.nr 3615-67680, Ahlsells art.nr 1621275, eller likvärdigt). Honkopplingen ska vara försedd med säkerhetsspärr på handtaget och gripklor och lock. Klorna monteras i position kl 6 och 12. Locket bör sitta fast ihop med kopplingen.

Rörböjars krökning får inte överstiga 45°.

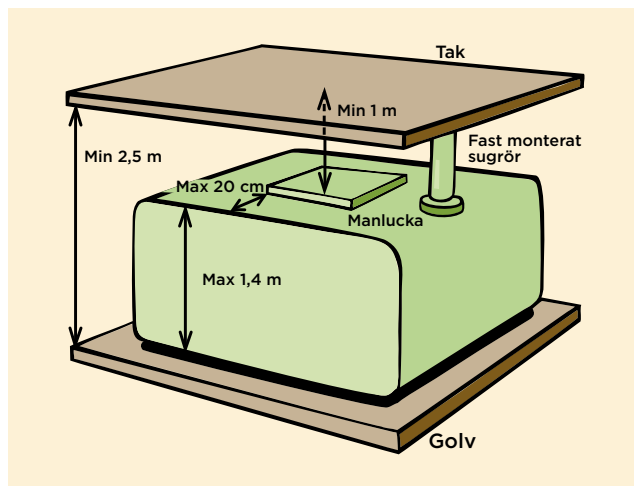

Bild 5. Exempel på installation inomhus.

Rörböjar utformas så att krökningen är max 45 grader för att minska risken att röret slås sönder av fettklumpar vid tömning. Ledningsdimension ska vara 3 tum (75 mm).

Manluckor på tanken ska kunna öppnas på ett enkelt sätt, till exempel med snäpplås. De ska vara lätta att nå och får inte placeras längre från tankens sida än 20 cm. Minsta storlek på manluckorna bör vara 60 cm. Maximal höjd från golv till manluckor är 1,4 meter (sockel eller ramp att stå på kan behövas). Höjden mellan manlucka och tak får inte understiga 1 meter. Takhöjden bör vara minst 2,5 meter.

Belysningen måste vara god. Lysrör placeras ovanför tanken så att ljuset faller ner i tanken. Även vägen fram till tanken ska vara acceptabelt belyst.

Kontaktuppgifter

Kretslopp och vattens kundservice: 031-368 27 00, se goteborg.se för telefontider

Stadsbyggnadsförvaltningen: 031-365 00 00

Miljöförvaltningen: 031-365 00 00

Kretslopp och vatten, stadsbyggnadskontoret och miljöförvaltningen finns på www.goteborg.se

Kretslopp och vatten

Kundservice, Box 123, 424 23 Angered.
031-368 27 00, se goteborg.se för telefontider
kundservice@kov.goteborg.se

Göteborgs
Stad